

**ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ
КОМПЕТЕНЦІЙ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ:
ПРОБЛЕМИ, РОЗВИТОК, СУПРОВІД**

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
18 квітня 2019 р.*

Випуск IV

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова

Львівський національний університет імені Івана Франка

Бердянський державний педагогічний університет

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Київський Національний університет імені Тараса Шевченка

КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка»

Загальноосвітня школа I-III ступенів № 14, м. Умані

Уманське музичне училище ім. П. Д. Демущького

«Інклюзивно-ресурсний центр» Золотоніської міської ради Черкаської області

Формування здоров'язберігаючих компетенцій дітей та молоді: проблеми, розвиток, супровід

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції

18 квітня 2019 р.

Випуск IV

УМАНЬ

УДК (376)(063)
Ф79

Головний редактор: П'ясецька Н.А.
Редакційна колегія: Малишевська І.А., П'ясецька Н.А.,
Відповідальний за випуск: П'ясецька Н.А.

Ф79 **Формування здоров'язберігаючих** компетенцій дітей та молоді: проблеми, розвиток, супровід : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конф., м. Умань, 18 квітня 2019 р. / ред. кол. : П'ясецька Н.А. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2019. – 100 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування здоров'язберігаючих компетенцій дітей та молоді: проблеми, розвиток, супровід», яка відбулася 18 квітня 2019 року на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

УДК (376)(063)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2019

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І	
НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ	
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ КОМПЕТЕНЦІЙ	
ДОШКІЛЬНИКІВ.....	6
Гончар Віта	
ДО ПИТАННЯ ОХОРОНИ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я	
ДОШКІЛЬНИКІВ.....	6
Гонтар Олена	
ПАЛЬЧИКОВІ ВПРАВИ.....	8
Дядюра Діана	
ВАЛЕОЛОГІЯ ЯК КОМПЛЕКСНА НАУКА ПРО ЗДОРОВ'Я..	11
Зубрицька Ірина	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО ЖИТТЄВОГО	
СТИЛЮ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	15
Блонська Катерина	
КАЗКОТЕРАПІЯ.....	18
Бондаренко Катерина	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ	
ОСВІТИ ПЕДАГОГА ДО ФОРМУВАННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ	
КУЛЬТУРИ ДИТИНИ.....	20
Колісник Людмила	
ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ПРОЯВ	
ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО	
ПРОЦЕСУ.....	23
П'ясецька Наталія	
ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ ЯК НАЙВИЩА ЦІННІСТЬ	
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	26
Рибаконь Олександр	
«ЗНАЧЕННЯ ТА КОРИСТЬ РАНКОВОЇ ГІМНАСТИКИ ДЛЯ	
ДІТЕЙ».....	31
Шпильова Марина	
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ УМІНЬ І НАВИЧОК	
ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ.....	34

РОЗДІЛ II
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ..... 38

Бегас Людмила ВИДИ ПРОФІЛАКТИЧНИХ РОБІТ З НАРКОЗАЛЕЖНОЮ МОЛОДДЮ.....	42
Бондар Анастасія ВПЛИВ СНУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	46
Будніченко Людмила ДО ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ ЗДОРОВ'ЄЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ.....	48
Бурлака Наталія РОЛЬ МУЗИКИ У ВСЕБІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ.....	50
Голуб Н. П., Голуб В.М. ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я.....	54
Голуб В. М., Лазарева І. Л. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	57
Павленко Дар'я ЗАГАРТУВАННЯ СОНЦЕМ.....	59
Федчик Юлія ЗАГАРТУВАННЯ ВОДОЮ.....	62

РОЗДІЛ III
ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ
ПОТРЕБАМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ..... 66

Ішуніна В. С., Мала Л. В. ФОРМУВАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЛЕГКОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРІЇ.....	66
---	----

Демченко Ірина АКМЕОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	68
---	----

Добрянська Яна ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	71
---	----

Бистранівська Ольга МАСАЖ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	74
--	----

Борійчук Яна ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ.....	77
---	----

Криворот Ольга ЧИМ КОРИСНЕ І ШКІДЛИВЕ МОЛОКО.....	79
--	----

Линдіна Євгенія СОФІЯ РУСОВА ПРО ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	84
--	----

Нагорська М.В. ПОТЕРАПІЯ – МЕТОД ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО – РУХОВОГО АПАРАТУ.....	90
---	----

Расулова Ю.Д. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	93
---	----

Руденко Яна ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ.....	96
--	----

Гайдук Христина ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ ФАКТОРІВ ЯК МЕТОДУ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ В СІМ'І.....	98
---	----

Список використаних джерел:

1. Глузман А. В. Университетское педагогическое образование : опыт системного исследования : Монография. – К. : Просвіта, 1996. – 312 с.
2. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність як мистецька дія // Рідна школа. – 1995. – № 7-8. – С. 31-35.
3. Кон Н. С. Социология личности. – М.: Политиздат, 1967. – 384 с.
4. Побірченко Н. С. Інноваційні підходи до підготовки майбутніх учителів у контексті реформування вищої педагогічної освіти // Рідна школа. – 2003. – № 3. – С. 3-5.
5. Подласый И. П. Педагогика. В 2-х кн. – М. : Владос, 1999. – Кн.1. – 576 с.

Колісник Людмила

викладач Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ПРОЯВ ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Вихід України в європейський простір, стрімкі освітянські перетворення, інтеграція, глобалізація, гуманізація навчального процесу в сучасних навчальних закладах вимагають від команди фахівців в області педагогічної освіти глибокого оволодіння спеціальними методами та інноваційними технологіями роботи; мати досконалу педагогічну майстерність та професійну педагогічну культуру в умовах освітнього процесу.

Педагогіка співробітництва – це уміння педагога створити такі умови навчання і виховання, де вихованець почуває себе легко і вільно, довіряє, довіряється, захоплюється поведінкою і манерами свого педагога, прийомами і методами навчання, без почуття страху і з задоволенням іде на співробітництво.

Під педагогічною культурою розуміється ступінь досконалості в оволодінні педагогічною діяльністю, досягнутий рівень розвитку особистості людини як викладача. Педагогічна культура є специфічним проявом загальної культури в умовах навчально-виховного процесу.

Педагогічний такт – моральна якість педагога, частина його майстерності. Педагогічний такт означає не тільки якості педагога – повагу, любов до дітей, а й уміння вибрати правильний підхід до вихованця, тобто – це виховуючий, дійовий засіб впливу. Педагогічний такт не засвоюється шляхом навчання, запам'ятовування і тренування. Він є наслідком творчості вчителя, показником гнучкості його розуму. Педагогічний такт для педагога теж саме, що голос для співака, слух для музиканта [3: 90].

В.О. Сухомлинський у своїх працях: «Батьківська педагогіка», «Серце віддаю дітям», «Сто порад учителям», «Про виховання», піднімав питання культури педагогічної праці, педагогічного такту, особистих якостей педагога-творця.

Значний внесок у розробку теоретичних і практичних питань педагогічної моралі, вивчення рівня моральної свідомості вчителя, пошук шляхів удосконалювання моральних відносин у педагогічному колективі, роль різноманітних засобів впливу на особистість та колектив ми знаходимо у працях Ю.Н. Гоноболіна, Н.В. Кузьміна, Ю.П. Азарова та інших.

І.О. Зязюн в своїх працях висвітлював сутність, природу і складники педагогічної майстерності вчителя. Розкривав шляхи опанування її секретів.

В своїх працях; «Про педагогічний такт учителя», «З чого починається педагогічна майстерність», «О такте и мастерстве» І.О. Синиця розкриває поради як установити і постійно підтримувати з вихованцями діловий та емоційний контакт, як поводити себе в різних складних та конфліктних ситуаціях, як виховувати в учнів високе почуття власної людської гідності та бережне ставлення до гідності кожної іншої людини, а також розкриває сутність педагогічного такту і педагогічної майстерності, умови оволодіння педагогічним тактом, різноманітні засоби впливу на учнів.

Багатовіковим досвідом доведено, що особистий приклад викладача залишає слід у молодих людей на все життя. Саме культурність і висока моральність роблять викладача особистістю. Викладач повинен мати гостре відчуття істинно нового вміння «вдивлятися у майбутнє», готувати своїх вихованців до життя у майбутньому [1.60].

Складовими педагогічної культури є: педагогічна спрямованість (система специфічних професійно-педагогічних стосунків, поглядів і переконань); психолого-педагогічна ерудиція; інтелігентність, гармонія розвинутих інтелектуальних і моральних якостей; сучасне

педагогічне мислення; педагогічна майстерність та організованість у педагогічній діяльності; вміння продуктивно поєднувати навчально-виховну і науково-дослідницьку роботу; постійна спрямованість на самоудосконалення [1:60].

Специфічною складовою частиною педагогічної майстерності є педагогічний такт, тобто здатність педагога у всіх випадках знати міру у взаєминах з тими, хто навчається, вирішувати будь-які питання, домагаючись при цьому позитивних результатів у навчанні і вихованні. Педагогічний такт – почуття доцільної міри у застосування засобів педагогічного впливу. Він проявляється в умінні педагога поводитися належним чином, просто і переконливо розмовляти з вихованцями, поважати їхню гідність, створити розумні й педагогічні обгрунтовані вимоги.

Основою педагогічного такта педагога є високий рівень спеціальної й наукової підготовки, любов до молоді, розуміння її інтересів, культура поведінки і бездоганний авторитет педагога.

Тактовність педагога при відповідях на запитаннях: твердість, впевненість і прямота педагога в правильності відповіді; уміння перевести відповіді на запитання у вільний обмін думками, у дискусію; надання точної відповіді в образній формі; виявлення мужності у разі неможливості дати відповідь негайно; у випадку неготовності відповісти на запитання негайно обіцяти дати відповідь на наступний день; рішуче відхилення запитання не за темою; уміння своєчасно передбачати характер можливих запитань вихованців і заздалегідь готувати відповіді [1: 68].

Майбутнім педагогам слід пам'ятати про те, що в педагогічній діяльності можуть виникати конфлікти як невідповідність позицій педагога і вихованця. Педагогу не слід боятися конфлікту. Потрібно опанувати технологію поведінки в конфліктних ситуаціях. Найважливішою передумовою неприступності загострення конфліктної ситуації є педагогічний такт учителя [2: 128].

Прикінцеві діагностичні зрізи дають можливість стверджувати, що ефективність міцних контактів з вихованцями є щирість педагога. Слід вміти оцінювати свою поведінку, керувати собою, своїми емоціями поважати дітей, їх індивідуальність, розуміти дитину, підтримувати її позитивні сторони. Молодий педагог повинен вміти показувати себе з кращої сторони, бути спостережливим, розуміти емоційний стан дитини, вірно його тлумачити; контактувати з дітьми (постійні бесіди); зменшувати складні вимоги, хвалити при всіх, гудити на одинці, не жалітися постійно на дітей, не ставити багато

претензій, вести цікаві розмови з дітьми, побільше нести радості в сім'ю дитини.

Досконало володіти педагогічним тактом – це означає глибше проникнути в специфіку своєї професії, вище піднести загальний рівень навчально-виховної роботи сучасної вищої школи. Педагогічний такт в усій роботі педагога мусить стати предметом спеціального вивчення і дослідження.

Список використаних джерел

1. Беседіна Л. М. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота в навчальних закладах / Л.М. Беседіна, О.І. Сторубльов, - К. : Логос, 2009, - 203 с.

2. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність / І.А. Зязюн. – К. : Вища школа, 2004. - 422 с.

3. Колісник Л. В. Педагогічний такт – основа формування педагогічної майстерності студента вищої школи / Колісник Людмила Василівна // Психолого педагогічні проблеми сільської школи: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Побірченко Н.С. (гол. ред.) та інші]. – Умань : ПП Жовтий, 2010. – Випуск 35. – 287 с.

4. Наказ Міністерства освіти і науки України "Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти"(№ 776 від 16 липня 2018 року) [Електронний ресурс] / <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

5. Синица И. Е. Педагогический такт и мастерство учителя / И. Е. Синица. – М. : Педагогика, 1983. – 247 с.

П'ясецька Наталія

доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичин

ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ ЯК НАЙВИЩА ЦІННІСТЬ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Турбота про своє здоров'я – обов'язок кожної людини. Це особливо актуально для підростаючого покоління. Саме молодь з найменшою відповідальністю, без належної уваги ставиться до свого здоров'я, закладаючи тим самим фундамент майбутніх хвороб,

Формування здоров'язберігаючих компетенцій дітей та молоді: проблеми, розвиток, супровід

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
18 квітня 2019 р.

Випуск IV

Видається в авторській редакції*

Підписано до друку 03.09.2019 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 5,87

Тираж 100 прим. Замовлення № 238

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavisadova@gmail.com